

# Πορεία ζωής και προσφοράς Ο Αρχιεπίσκοπος Αλβανίας Αναστάσιος καλύπτει μια πολυτάραχη περίοδο 2

**Media:** ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ **Page:** 2,90 **Published at:** 30-01-2022  
**Author:** **Surface:** 976.37 cm<sup>2</sup> **Circulation:** 32170  
**Subjects:**



ΒΙΒΛΙΑ

## Πορεία ζωής και προσφοράς

Ο Αρχιεπίσκοπος Αλβανίας Αναστάσιος μιλάει για τη διαδρομή και τη δράση του σε ένα αυτοβιογραφικό αφήγημα που καλύπτει μια πολυτάραχη περίοδο

**2**

# Αφήγηση

Ο Αρχιεπίσκοπος Αναστάσιος δίνει μέσα από το βιβλίο του το στίγμα μιας ζωής που βασίστηκε στην αυτοθυσία, στην πίστη και στην αγωνία για το κοινό καλό



ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ: ΕΡΜΙΝΙΟΣ ΓΟΥΡΟΥ ΕΤΣΙΑΝΗ



ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΑΤΟΣ  
Αρχιεπίσκοπος Αναστάσιος Πορευόμενος. Συνομιλίες με τη Νατάσα Μπαστεά και τον Μάκη Προβατά

Εκδόσεις Πατάκη, 2021, σελ. 312, τιμή 17,70 ευρώ

## Πορεία ζωής και προσφοράς

Ο Αρχιεπίσκοπος Αλβανίας Αναστάσιος μιλάει για τη διαδρομή και τη δράση του σε ένα αυτοβιογραφικό αφήγημα που καλύπτει μια πολυτάραχη περίοδο

ΤΗΣ ΕΛΕΝΗΣ ΒΟΥΛΤΣΙΔΟΥ

**Ε**φέτος συμπληρώνει 30 χρόνια στο τιμόνι της Ορθόδοξης Αυτοκέφαλής Εκκλησίας της Αλβανίας. Τρεις δεκαετίες μεγάλων αλλαγών τόσο στο διεθνές περιβάλλον όσο και στο πιο στενό των Βαλκανίων αλλά και της γειτονικής μας χώρας. Ο Αρχιεπίσκοπος Τιράνων, Δυρραχίου και πάσης Αλβανίας Αναστάσιος είναι μια από τις πιο φωτεινές μορφές της Ορθοδοξίας, ένας διανοούμενος με τεράστιο κοινωνικό έργο, τη σκέψη του οποίου αναζητούμε συχνά στους δύσκολους καιρούς που ζούμε. Ο λόγος του δίνει πάντα άλλη διάσταση στα γεγονότα, προσφέρει ελπίδα και παρηγοριά. Λόγος βαθιά ενωτικός, κάτι ιδιαίτερα σημαντικό σε μια τόσο διχαστική περίοδο όσο αυτή που ζούμε.

Από τον Μάιο του 2018 έως την άνοιξη του 2021 η Νατάσα Μπαστεά και ο Μάκης Προβατάς σε μια σειρά συνομιλιών στα Τίρανα και στην Αθήνα κατέγραψαν τις σκέψεις του Αρχιεπισκόπου Τιράνων για τη ζωή του από τα παιδικά του χρόνια ως σήμερα και τις εξελίξεις στον κόσμο γύρω μας. Το βιβλίο *Αρχιεπίσκοπος Αναστάσιος Πορευόμενος* που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Πατάκη αποτελεί μια προσπάθεια να κατανοήσουμε καλύτερα τον πολυτάραχο βίο και τη δράση του, η οποία βασίζεται στη βαθιά πίστη και στην αγάπη για τον άνθρωπο.

### Η σύντομη προσευχή

Σε κάποιο σημείο αναφέρει: «Κάποιος με ρώτησε αιφνιδιαστικά τι θα έβαζα ως περιληπτι-

κό τίτλο της πορείας μου. Στη σχετική αμηχανία μου θυμήθηκα τη σύντομη προσευχή που ψιθύρισα το 1964, στην πρώτη φάση της ελνοουσίας: "Θεέ μου, μπορείς να έχεις πολλά παράπονα από εμένα, αλλά γνωρίζεις ότι προσπάθησα να Σε αγαπήσω". Τότε ήμουν 35 ετών. Και είχα πάρει την απάντηση: "Προσπάθησε να αγαπάς όλες τις εικόνες Μου, όλους τους ανθρώπους που κινούνται γύρω σου, ιδιαίτερα όσους είναι αδίκημένοι ή αναζητούν το Πρόσωπό Μου. Και τότε θα Με αγαπήσεις πιο πολύ". Αυτό με βοήθησε να Τον διακονήσω σε συνθήκες σκληρές σε διάφορες χώρες». Ο Αρχιεπίσκοπος Αναστάσιος, ο οποίος τον περασμένο Νοέμβριο συμπλήρωσε τα 92 του χρόνια, ξετυλίγει το νήμα της ζωής του, ξεκινώντας από την παιδική του ηλικία στη διάρκεια της Κατοχής και αργότερα τη Μεγάλη Τρίτη του 1954, όταν παρακολουθώντας την Ακολουθία του Νυμφίου τον συγκλόνισε ιδίως ο στίχος «Εάν μη ο κόκκος του σόφου πεσών εις την γην αποθάνη, αυτός μόνος μένει· εάν δε αποθάνη, πολλόν καρπόν φέρει» (Ιω. 12:24). Σε ελεύθερη μετάφραση: «Εάν ο κόκκος του σπαριού δεν πέσει στη γη για να πεθάνει, αυτός μένει μόνος του. Εάν όμως πεθάνει ελεύθερα, με μια ελεύθερη αποδοχή της θυσίας, θα φέρει πολύ καρπός». Τότε ήταν που, όπως αφηγείται, «μέσα σε έντονη προσευχή και συλλογή έλαβα την οριστική απόφαση. Θα αφιέρωνα τη ζωή μου με αυτοθυσία στην Εκκλησία. Το ζητούμενο, έλεγα στον εαυτό μου, δεν είναι να δώσεις κάτι, αλλά να δοθείς ανεπιφύλακτα στον Θεό, στο έδαφος της Εκκλησίας. Μέχρι σήμερα, σε

διάφορα κρίσιμα σταυροδρόμια της πορείας μου, αυτός ο στίχος, που συνόψιζε μυστικά τη νεανική εκείνη εμπειρία, επηρέασε τις επιλογές μου».

### Η μετάβαση στην Αλβανία

Χαρακτηριστική είναι η περιγραφή του για τα όσα έζησε όταν πρωτοπήγε στην Αλβανία, για τις εξαιρετικά δύσκολες συνθήκες που συνάντησε: «Εφθάσα στα Τίρανα 17 Ιουλίου 1991 με θεωρημένο το διαβατήριο για έναν μόνο μήνα, συνοδευόμενος από τον καθηγητή Ιατρικής Γεώργιο Παπαζάχο και τον αρβανίτη π. Γεώργιο Λεονάρδο. Στο αεροδρόμιο με περίμενε μια μικρή ομάδα ηλικιωμένων κληρικών, χωρίς ράσα ή άλλο διακριτικό, καθώς και λαϊκών. Κατευθυνθήκαμε στον μητροπολιτικό ναό του Ευαγγελισμού στα Τίρανα, που την περίοδο του αθεϊστικού καθεστώτος είχε μετατραπεί σε γυμναστήριο και είχε μόλις αποδοθεί και πάλι στην Εκκλησία. Δεν γνώριζα καθόλου την αλβανική γλώσσα, ήθελα όμως αμέσως να προσδιορίσω το νόημα της αποστολής μου. Ρώτησα τον σεβάσμιο θεολόγο Δημήτριο Μπεντούλη: Πώς λέγεται στα αλβανικά το "Χριστός ανέστη"; Μου το είπε. Παρακάλεσα τους παρισταμένους να πάρουν ένα κερί. Αναψα το δικό μου και με συγκίνηση αναφώνησα: "Krishti u Ngjall!" ("Χριστός ανέστη!"). Ήταν οι πρώτες λέξεις που μάθαινα στα αλβανικά. Όλοι με δάκρυα απάντησαν "Vertet u Ngjall!" ("Αληθώς ανέστη!"). Αυτό ακριβώς έγινε το σύνθημα και ο οδηγός μας σε όλη την πορεία επανδρύσεως και ανοικοδομήσεως της Ορθοδόξου Αυτοκεφάλου Εκκλησίας της Αλβανίας».

Μιας Αλβανίας που βρισκόταν τότε σε μεταβατική περίοδο βγαίνοντας από χρόνια «εγκλεισμό». Ο ίδιος περιγράφει τις αρχικές εντυπώσεις: «Τραγικές! Δέσποζαν τα πολυβολεία που το προηγούμενο καθεστώς είχε κατασκευάσει σε όλη τη χώρα. Ξαν ένας πειρώμενος στρατός, που είχε κατέβει από τα σύννεφα, είχε βυθιστεί μέσα στο έδαφος και προεξείχαν μόνο τα κράνη χλιδαών στρατιωτών του. Θα έλεγα "κράνιο τόπος". Οι περισσότεροι ναοί ήταν γκρεμισμένοι ή με μεταλλωμένη χρήση. Είχαν γίνει μηχανουργεία, αποθήκες, κέντρα διασκέδασης, εστιατόρια. Καμία δομή εκκλησιαστική δεν είχε παραμείνει όρθια. Για πολλά χρόνια δεν υπήρχε αλβανός επίσκοπος. Είχαν απομείνει περίπου είκοσι κληρικοί ηλικιωμένοι, φτωχοί, αθηνικοί».

### Οι τρεις περίοδοι

Το βιβλίο χωρίζεται σε τρεις τριακονταετίες. Από το 1929 έως το 1960, όπου περιλαμβάνονται τα νεανικά του χρόνια και η εποχή που ήταν λαϊκός θεολόγος στην Ελλάδα. Από το 1960 έως το 1991, όταν πρώτα ως κληρικός και κατόπιν και ως καθηγητής πανεπιστημίου συμμετείχε σε διεθνείς δραστηριότητες από την Ελλάδα, την Αφρική, τη Γερμανία και την Ελβετία και έκανε πλήθος ταξίδια ανά την οικουμένη. Και από το 1991 έως σήμερα, όταν μετέβη στην Αλβανία και έναν χρόνο αργότερα ανήλθε στον αρχιεπισκοπικό θρόνο. Ενας από τους πιο αξιοσεβαστούς παράχρως, με διεθνή απήχηση και λόγο ιστορικό, ο Αρχιεπίσκοπος Αναστάσιος δίνει μέσα από τις συζητήσεις αυτές το στίγμα μιας ζωής που βασίστηκε στην αυτοθυσία, στην πίστη και στην αγωνία για το κοινό καλό.

«Το ζητούμενο, έλεγα στον εαυτό μου, δεν είναι να δώσεις κάτι, αλλά να δοθείς ανεπιφύλακτα στον Θεό, στο έδαφος της Εκκλησίας»